1 UPOZNAVANJE RADNOG OKRUŽENJA

Pregled lekcije

U ovoj lekciji naučićete kako da:

- otvorite datoteku u Adobe Photoshopu;
- izaberete i koristite alatke iz panela Tools;
- podesite parametre izabrane alatke pomoću panela sa opcijama za alatke;
- koristite razne načine za uveličavanje i smanjivanje slike;
- izaberete, prerasporedite i koristite panele;
- izaberete komande iz menija panela i kontekstnih menija;
- otvorite i upotrebite panele koji su pričvršćeni u prostoru za panele;
- poništite radnje kako biste ispravili greške ili načinili neki drugi izbor;

Za ovu lekciju biće vam potreban jedan sat. Datoteke lekcija iz ovog poglavlja nalaze se na pratećem DVD-u.

Radeći u lekciji ne bi trebalo da menjate polazne datoteke. Ukoliko ih ipak greškom izmenite, presnimite ih ponovo sa pratećeg DVD-a.

PROJEKAT: DIZAJN ROĐENDANSKE ČESTITKE

Radeći u programu Adobe Photoshop, često ćete otkrivati da je isti zadatak moguće obaviti na više različitih načina. Da biste na najbolji mogući način iskoristili mogućnosti koje vam Photoshop pruža, najpre morate da naučite da se krećete kroz radno okruženje.

Početak rada u Photoshopu

Radno okruženje programa Adobe Photoshop sadrži menije sa komandama na vrhu ekrana, kao i razne alatke i panele za uređivanje slika i dodavanje različitih elemenata u njih. U ove menije možete da dodate nove komande i filtere instaliranjem programa drugih proizvođača koji se nazivaju dodatni moduli (engl. *plug-in modules*).

U programu Photoshop radićete prvenstveno sa bitmapiranim, digitalizovanim slikama (odnosno, sa slikama postojanih boja koje su pretvorene u serije kvadratića ili elemenata slike koji se nazivaju *pikseli*). Isto tako, možete da radite i sa vektorskim grafičkim objektima koji predstavljaju slike sastavljene od glatkih linija i koji ne menjaju svoj izgled ni kada im se promeni razmera. U Photoshopu možete da napravite neku originalnu ilustraciju, ili možete da uvezete i koristite slike dobijene na neki od sledećih načina:

- fotografije dobijene digitalnim fotoaparatom ili mobilnim telefonom;
- komercijalne fotografije, poput onih sa servisa Adobe Stock;
- skenirane fotografije, slajdove, negative ili druge dokumente;
- kadrove iz video snimaka;
- ilustracije dobijene u nekom programu za crtanje.

Pokretanje Photoshopa i otvaranje datoteka

Na samom početku otvorićete Photoshop i vratiti podrazumevana podešavanja.

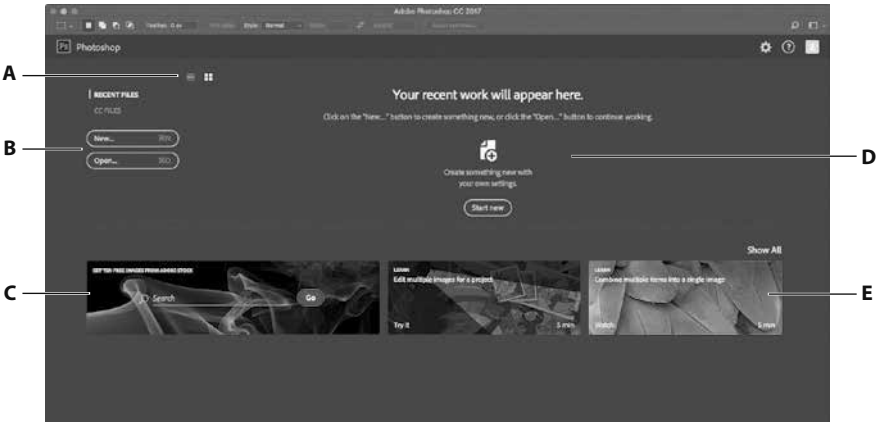
Napomena: *U samostalnom radu obično nećete vraćati podrazumevana podešavanja. Ali, dok budete prelazili ovu knjigu, to ćete učiniti svaki put kako biste na ekranu videli isto ono što se nalazi u knjizi. Pročitajte „Vraćanje podrazumevanih parametara" na strani 4.*

1 Iz menija Start (Windows), ili u delu Launchpad ili u panelu Dock (Mac) izaberite Adobe Photoshop CC 2017 i zatim odmah pritisnite Ctrl+Alt+Shift (Windows) ili Command+Option+Shift (Mac) kako biste vratili podrazumevana podešavanja.

Ukoliko na ovaj način ne možete da pronađete Adobe Photoshop CC, upišite reč **Photoshop** u polje za pretragu na paleti poslova (Windows), ili u Spotlight (Mac) i, kada ugledate ikonu aplikacije, izaberite je ili pritisnite Enter ili Return.

2 Kada se od vas zatraži da potvrdite brisanje datoteke Adobe Photoshop Settings, pritisnite dugme Yes.

Nakon toga pred sobom ćete videti početno radno okruženje koje izgleda isto kao na sledećoj ilustraciji.

A *Opcije za načine prikazivanja početnog radnog okruženja*
B *Dugmad New/Open*
C *Pretraga lokacije Adobe Stock*
D *Nedavno otvarane datoteke, biblioteke i skupovi podešavanja*
E *Veze ka tutorijalima*

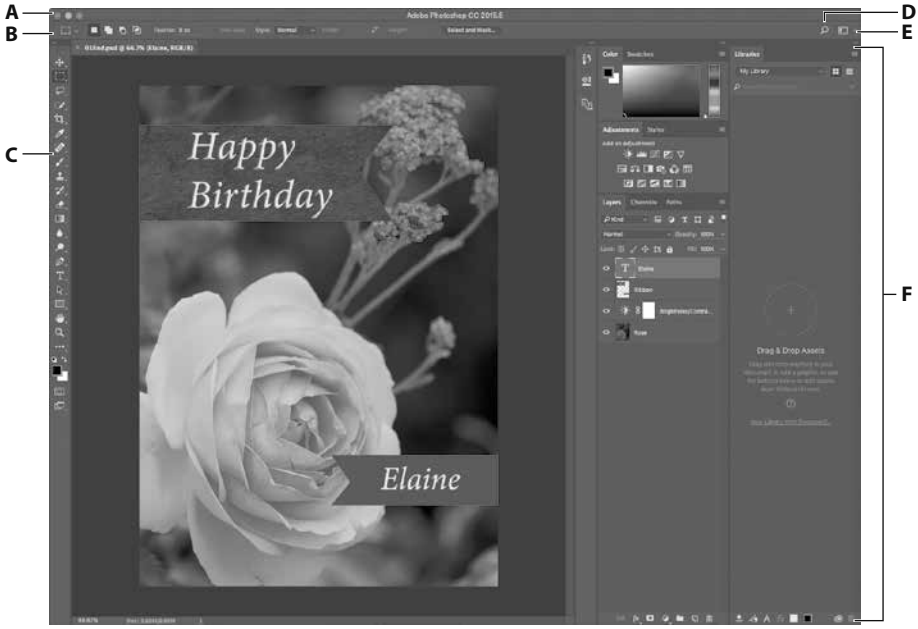
Kada pokrenete Photoshop, pojavljuje se podrazumevano radno okruženje. U sredini ekrana obično možete da vidite listu nedavno otvaranih dokumenata, a ta lista se briše svaki put kada Photoshop vratite na podrazumevane parametre. Izborom opcije Recent Files, Libraries, and Presets možete da izmenite ono što je prikazano u sredini ekrana. Dugmad New i Open predstavljaju prečice za komande New i Open iz menija File. U donjem delu ekrana nalaze se veze do sadržaja Adobe Stock, kao i do tutorijala o raznim korisnim tehnikama i funkcijama.

Napomena: *Drugačiji izgled početnog radnog okruženja može da bude posledica različite širine prozora programa, ili ukoliko koristite probnu verziju programa.*

3 Izaberite File > Open i pronađite fasciklu Lessons/Lesson01 koju ste sa pratećeg DVD-a kopirali na disk svog računara.

4 Izaberite datoteku 01End.psd i pritisnite dugme Open. Pritisnite dugme OK ukoliko se pojavi okvir za dijalog Embedded ProfileMismatch, dugme Cancel ako se pojavi okvir za dijalog New Library From Document i No ukoliko se pojavi poruka o ažuriranju tekstualnih slojeva.

Datoteka 01End.psd otvara se u posebnom prozoru u podrazumevanom radnom okruženju programa Photoshop. Datoteke koje u svom imenu imaju reč End pokazuju vam šta treba da dobijete kao krajnji rezultat u različitim projektima. U ovom projektu napravićete rođendansku čestitku.

A *Linija menija*
B *Odeljak sa opcijama*
C *Panel Tools*
D *Dugme za pretragu u okviru programa Photoshop*
E *Meni radnog prostora*
F *Paneli*

U operativnom sistemu Mac OS, okvir aplikacije objedinjuje sliku, panele sa alatkama i traku sa menijima.

Napomena: *Na ovoj ilustraciji prikazana je verzija programa za Mac OS. Iako je raspored sličan operativnom sistemu Windows, načini prikazivanja ovih operativnih sistema mogu se razlikovati.*

U gornjem delu ekrana podrazumevanog radnog prostora programa Photoshop nalaze se linija sa menijima i odeljak sa opcijama, dok se na njegovoj desnoj strani, u odeljku sa pričvršćenim panelima nalazi nekoliko otvorenih panela. Kada su vam dokumenti otvoreni, videćete i njihove prozore, čiji istovremeni prikaz dobijate korišćenjem interfejsa sa karticama. Korisnički interfejs programa Photoshop sličan je radnim okruženjima programa Adobe Illustrator ili Adobe InDesign, što znači da ćete, kada ovladate načinima korišćenja alatki i panelima jedne aplikacije, umeti da ih upotrebite i u drugim.

Postoji jedna bitna razlika između Photoshopovog radnog okruženja u operativnom sistemu Windows i onog u sistemu Mac OS. U operativnom sistemu Windows, Photoshop je uvek prikazan u samostalnom prozoru. U operativnom sistemu Mac OS možete da izaberete rad sa ramom aplikacije (engl. *Application Frame*), koji sadrži prozore i panele programa Photoshop i razlikuje se od ramova drugih aplikacija koje ste možda otvorili; izvan ovog rama nalazi se samo traka sa menijima. Ram aplikacije je uključen prema podrazumevanim parametrima; da biste ga isključili, izaberite Window > Application Frame.

5 Izaberite File > Close ili pritisnite dugme za zatvaranje (slovo „X" pored imena datoteke), koje se nalazi u naslovnoj liniji prozora slike. (Ne zatvarajte Photoshop.) Skrećemo vam pažnju na to da se u listi Recent Files početnog radnog okruženja pojavio naziv ove datoteke.

Korišćenje alatki

Program Photoshop predstavlja integrisan skup alatki za izradu sofisticirane grafike koja može da se odštampa, postavi na veb ili gleda na mobilnim uređajima. Za detaljno prikazivanje mnoštva Photoshopovih alatki i njihovih postavki bila bi nam potrebna posebna knjiga. Iako bi to svakako bilo korisno, to ipak nije cilj ove knjige. Umesto toga, iskustvo ćete sticati korišćenjem manjeg broja alatki u radu na jednostavnijim projektima za vežbu. U svakoj lekciji predstavićemo vam neke nove alatke, kao i načine njihovog korišćenja. Kada ih sve prođete, imaćete sasvim solidnu osnovu za dalji rad sa Photoshopovim alatkama.

Izbor i korišćenje alatki iz panela Tools

U panelu Tools, dugačkoj i uskoj paleti koja se nalazi uz levu ivicu radne površine, nalaze se alatke za selekcije, bojenje i uređivanje, polja za biranje boje prednjeg plana i pozadine, kao i alatke za pregledanje.

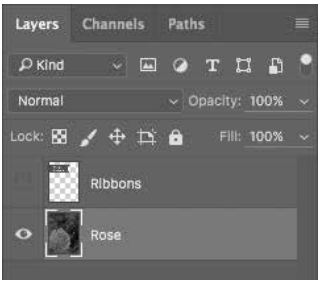
Napomena: *Kompletan spisak alatki iz panela Tools naći ćete u odeljku Dodatak, u segmentu „Pregled panela Tools".*

Počećemo od alatke Zoom koja postoji i u mnogim drugim Adobeovim aplikacijama kao što su, na primer, Illustrator, InDesign ili Acrobat.

1 Izaberite File > Open, pronađite fasciklu Lessons/Lesson01 i dvostrukim pritiskom na taster miša otvorite datoteku 01Start.psd.

Datoteka 01Start.psd sadrži pozadinsku sliku i trakasti grafički element pomoću kojih ćete napraviti rođendansku čestitku koju ste videli u svom konačnom obliku.

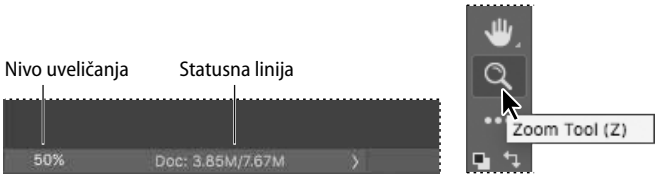
2 Pritiskom na levi taster miša izaberite dugme u obliku dvostruke strelice koje se nalazi odmah iznad panela Tools kako biste dobili pregled ovih alatki u dve kolone. Ponovnim izborom ove strelice vratite se u pregled sa jednom kolonom koji omogućava efikasnije korišćenje prostora na ekranu.

Savet: *Panel Tools možete da prilagodite svojim potrebama preraspoređivanjem ili uklanjanjem postojećih i dodavanjem novih alatki. Da biste to učinili, pritisnite i zadržite ikonu Edit Toolbar koja se nalazi odmah ispod alatke Zoom i zatim izaberite opciju Edit Toolbar.*

3 Ispitajte statusnu liniju u donjem delu radnog okruženja (Windows) ili prozor slike (Mac OS) i primetićete procentualnu vrednost koja se nalazi u levom uglu. Ova vrednost predstavlja trenutni nivo uvećanja slike ili nivo zumiranja.

4 Pomerite pokazivač miša iznad panela Tools i zadržite ga iznad ikone sa lupom, nakon čega će se pojaviti pomoćni meni u kome možete da vidite naziv alatke (Zoom Tool) i prečicu do nje na tastaturi (Z).

5 Pritiskom na levi taster miša izaberite alatku Zoom (🔍) iz panela Tools, ili to učinite pritiskom na taster Z na tastaturi.

6 Postavite pokazivač miša iznad prozora sa slikom. Pokazivač sada ima oblik sićušne lupe sa znakom plus (+) u sredini stakla.

7 Pritisnite taster miša bilo gde u prozoru slike.

Slika se uvećava do unapred određenog nivoa čija vrednost u statusnoj liniji zamenjuje prethodnu. Ukoliko ponovo pritisnete taster miša, nivo uveličanja će dobiti novu unapred definisanu vrednost. Na ovaj način sliku možete da uveličavate do vrednosti od 3200%.

Napomena: *Promena uveličanja može da se izvrši i na neke druge načine. Na primer, kada alatka Zoom izabrana odeljku sa opcijama možete da izaberete režime Zoom In ili Zoom Out. Isto tako, iz menija View možete da izaberete stavke Zoom In ili Zoom Out, a možete i da jednostavno upišete novu procentualnu vrednost uveličanja u statusnoj liniji i pritisnete Enter ili Return.*

8 Sada pritisnite i zadržite taster Alt (Windows), odnosno Option (Mac OS), nakon čega će se u centru alatke Zoom pojaviti znak minus (-) i onda mišem izaberite bilo koji deo slike. Nakon toga pustite taster Alt, ili Option.

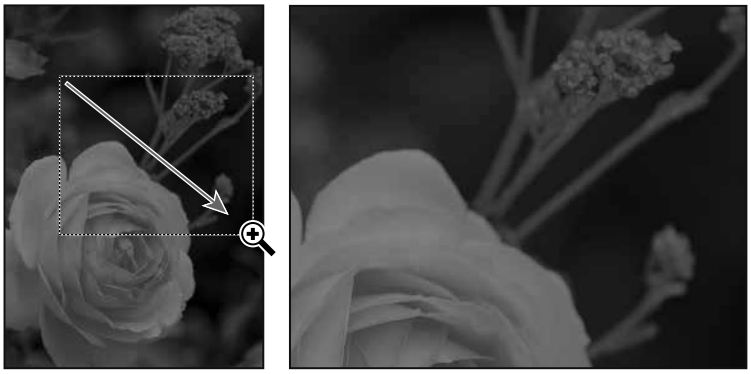
Kao što vidite, sada se nivo uveličanja smanjuje za unapred definisanu vrednost, tako da sada možete da vidite veći deo slike, ali manje detaljno.

9 Ukoliko je u odeljku sa opcijama izabrano Scrubby Zoom, izaberite bilo koji deo slike i povucite alatku Zoom udesno. Slika se uvećava. Umanjivanje se postiže povlačenjem alatke Zoom ulevo.

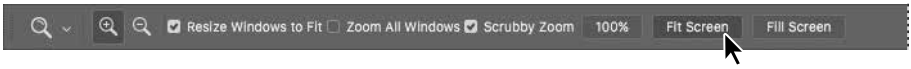
Kada je opcija Scrubby Zoom izabrana uvećanje ili umanjenje se postiže povlačenjem alatke Zoom preko slike.

10 U odeljku sa opcijama, ukoliko je izabrana, poništite opciju Scrubby Zoom. Zatim, koristeći alatku Zoom razvucite pravougaonik koji obuhvata deo cveta ruže.

Sada je slika uveličana, tako da površina koju ste obuhvatili okvirom za selekciju popunjava ceo prozor slike.

11 U odeljku sa opcijama izaberite Fit Screen kako biste ponovo mogli da vidite celu sliku.

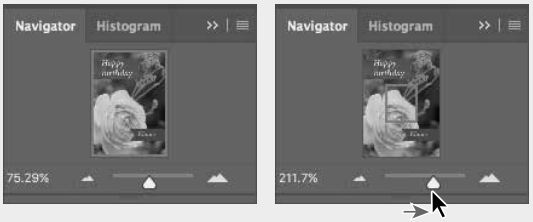

Koristeći alatku Zoom do sada ste isprobali četiri tehnike za izmenu nivoa uveličanja slike: izbor mišem, zadržavanje tastera modifikatora (Alt ili Opt) na tastaturi prilikom izbora, uveličavanje ili smanjivanje povlačenjem i definisanje površine koja treba da se uveliča povlačenjem preko slike. Kao što ćete videti u nastavku knjige, i mnoge druge alatke iz panela Tools mogu da se koriste u kombinaciji sa tastaturom ili dodatnim opcijama.

Promena uveličanja i pomeranje sadržaja u panelu Navigator

Panel Navigator predstavlja još jedan brz način da promenite nivo uveličanja, naročito ako vam nije bitna neka konkretna procentualna vrednost. Istovremeno, ovaj panel je i zgodan način da se krećete kroz sliku zato što u minijaturnom prikazu možete da vidite upravo onaj deo slike koji je prikazan u prozoru slike. Da biste otvorili panel Navigator, izaberite Window > Navigator.

Povlačenjem klizača koji se nalazi ispod minijaturnog prikaza panela Navigator udesno (ka ikoni veće planine), prikaz slike se uveličava, dok se njegovim povlačenjem ulevo (ka manjoj planini), prikaz smanjuje.

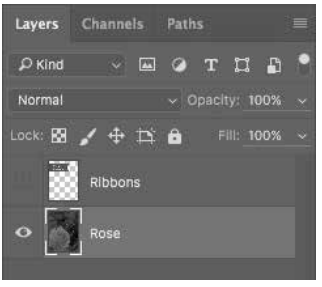

Crveni pravougaoni okvir predstavlja deo slike koji je vidljiv u prozoru sa slikom. Kada je nivo uveličanja toliki da je u prozoru sa slikom vidljiv samo jedan njen deo, povlačenjem crvenog pravougaonika kroz minijaturni prikaz možete da vidite i ostale delove slike. Istovremeno, kada je novo uveličanja veoma veliki, ovo je odličan način da proverite u kom delu slike se nalazite.

Posvetljavanje slike

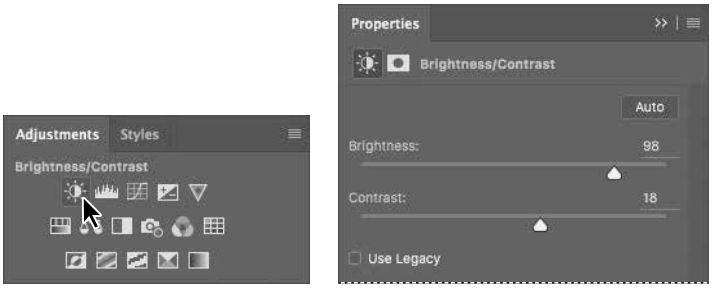
Posvetljavanje slike dobijene digitalnim fotoaparatom ili mobilnim telefonom jeste jedan od najčešće izvođenih postupaka prilikom uređivanja slike. Sliku na kojoj radimo u ovoj lekciji posvetlićemo promenom njenih parametara osvetljenosti i kontrasta.

1 U panelu Layers na desnoj strani radnog okruženja proverite da li je izabran sloj Rose.

2 U panelu Adjustments, koja se nalazi iznad panela Layers u odeljku sa pričvršćenim panelima, izaberite ikonu Brightness/Contrast, kako biste dodali sloj za podešavanje Brightness/Contrast. Nakon toga, otvoriće se panel Properties u kome su prikazani parametri podešavanja Brightness/Contrast.

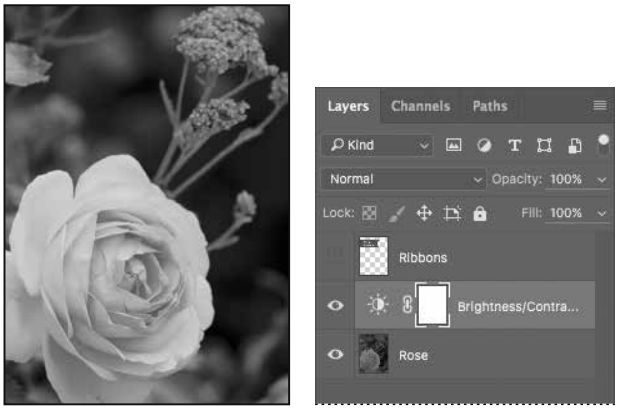
3 U panelu Properties pomerite klizač podešavanja Brightness do vrednosti **98**, a klizač podešavanja Contrast do vrednosti **18**.

Ruža sa slike postaje svetlija.

U ovim lekcijama obično ćemo od vas tražiti da u panelima i okvirima za dijalog upišete neke konkretne vrednosti kako biste postigli željeni izgled slike. Kada budete radili na vlastitim projektima slobodno eksperimentišite da biste videli kako različite vrednosti parametara utiču na vašu sliku. Ne postoje ispravna ili pogrešna podešavanja, već samo ona koja odgovaraju vašim potrebama.

4 U panelu Layers pritisnite dugme sa ikonom u obliku oka pored sloja za podešavanje Brightness/Contrast kako biste sakrili ovo podešavanje, a zatim ga prikažite ponovnim izborom ove ikone.

Slojevi za podešavanje (engl. *Adjustments layers*) vam omogućavaju da načinite određene izmene na slici, kao što je, na primer bilo posvetljavanje ove ruže, bez izmene samih piksela. Zahvaljujući tome što ste koristili sloj za podešavanje, originalni izgled slike uvek možete da vratite jednostavnim sakrivanjem ili brisanjem ovog sloja. Slojeve za podešavanje ćemo često koristiti u ovoj knjizi.

Rad sa slojevima je jedna od najosnovnijih i najmoćnijih funkcija programa Photoshop. U Photoshopu postoji mnoštvo različitih slojeva, od kojih neki mogu da sadrže slike, tekst, boje ili bilo koju drugu komponentu kojom se utiče na slojeve ispod nje. O slojevima ćemo detaljnije govoriti u lekciji 4, „Osnove rada sa slojevima", ali i u nekim drugim delovima ove knjige.

5 Levim tasterom miša izaberite dvostruku strelicu na vrhu panelu Properties kako biste ga zatvorili.

6 Izaberite File > Save As, nazovite datoteku 01Working.psd i pritisnite dugme OK ili Save.

7 U okviru za dijalog Photoshop Format Options pritisnite dugme OK.

Time što smo ovu datoteku sačuvali pod različitim imenom učinili smo da originalna datoteka (01Start.psd) ostane neizmenjena. To znači da kasnije uvek možemo da se vratimo na nju.

Upravo ste završili svoj prvi zadatak u programu Photoshop. Vaša slika je svetla i jasna i spremna da postane rođendanska čestitka.

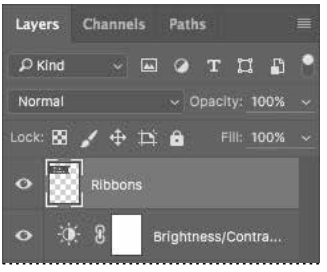
Uzimanje uzorka boje

Prema podrazumevanim parametrima boja prednjeg plana (Foreground Color) u Photoshopu je crna, dok je boja pozadine bela (Background Color). Boje prednjeg plana i pozadine možete da izmenite na nekoliko načina. Jedan od tih načina je uzimanje uzorka boje sa slike korišćenjem alatke Eyedropper. Alatkom Eyedropper uzećete uzorak plave boje jednog trakastog elementa sa slike da biste tom bojom obojili drugi takav element koji ćete napraviti.

Najpre treba da prikažete sloj Ribbons, kako biste mogli da vidite boju čiji uzorak želite da uzmete.

1 U panelu Layers izaberite kolonu Visibility sloja Ribbons da biste ovaj sloj učinili vidljivim. Kada je sloj vidljiv, u ovoj koloni se pojavljuje ikona u obliku oka (👁).

U prozoru slike pojavljuje se traka sa natpisom „Happy Birthday".

2 U panelu Layers izaberite sloj Ribbons, kako bi ovaj sloj postao aktivni sloj.

3 Iz panela Tools izaberite alatku Eyedropper ().

4 Uzmite uzorak plave boje tako što ćete pritisnuti levi taster miša bilo gde na plavoj površini.

Nakon toga menja se boja prednjeg plana u panelima Tools i Color. Sve što sada iscrtate na ekranu biće plave boje sve dok ponovo ne promenite boju prednjeg plana.

Rad sa alatkama i njihovim svojstvima

Kada ste u prethodnom odeljku izabrali alatku Zoom, mogli ste da vidite da u odeljku sa opcijama možete na više načina da izmenite izgled prozora sa slikom. U nastavku teksta naučićete kako da podesite parametre neke alatke korišćenjem kontekstnih menija, odeljka sa opcijama, panela i menija panela. Sve ove metode koristićete u postupku dodavanja druge trake vašoj rođendanskoj čestitki.

Korišćenje kontekstnih menija

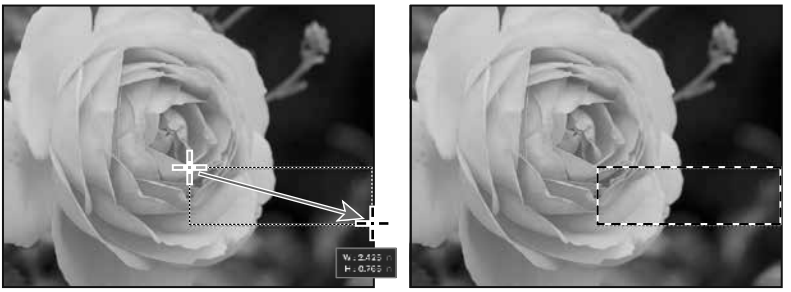
Kontekstni meniji su kratki meniji u kojima se nalaze komande i opcije povezane sa nekim konkretnim elementima na radnoj površini. Ovi meniji se ponekad nazivaju i meniji „desnog tastera" ili „prečice". Komande iz kontekstnih menija obično su dostupne i kroz liniju menija i menije panela, ali vam kontekstni meniji skraćuju put do njih.

1 Izaberite alatku Zoom () i uveličajte sadržaj ekrana kako biste jasno mogli da vidite donju trećinu čestitke.

2 Iz panela Tools izaberite alatku Rectangular Marquee ().

Alatka Rectangular Marquee služi za pravljenje pravougaone selekcije. O alatkama za pravljenje selekcije govorićemo u lekciji 3, „Rad sa selekcijama".

3 Alatkom Rectangular Marquee prevlačenjem napravite pravougaonu selekciju visine otprilike 2 santimetra i širine oko 6 santimetara (pogledajte sledeću sliku). Tokom ovog postupka prevlačenja, Photoshop vam pokazuje dimenzije pravougaone selekcije. Nije neophodno da vaša selekcija ima identične dimenzije kao naša.

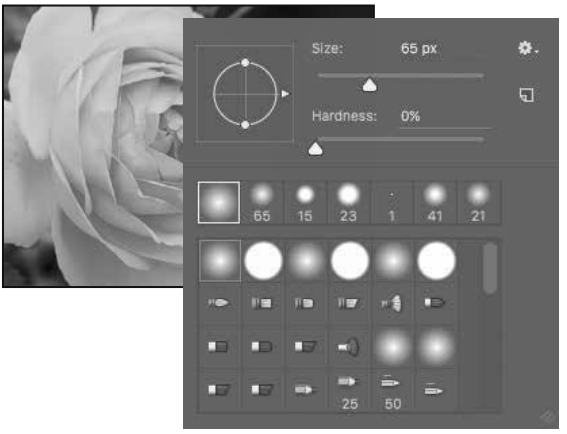
Selektovane površine prikazane su isprekidanim linijama koje se pomeraju, poput kolone mrava.

4 Iz panela Tools izaberite alatku Brush (🖌).

5 Pritisnite desni taster miša (Windows) ili, uz taster Control, mišem pritisnite (Mac OS) bilo gde iznad slike, kako biste otvorili kontekstni meni alatke Brush.

Sadržaj kontekstnog menija zavisi od same alatke, tako da će oni nekada imati izgled menija sa komandama, dok u ovom slučaju kontekstni meni predstavlja svojevrstan panel sa opcijama.

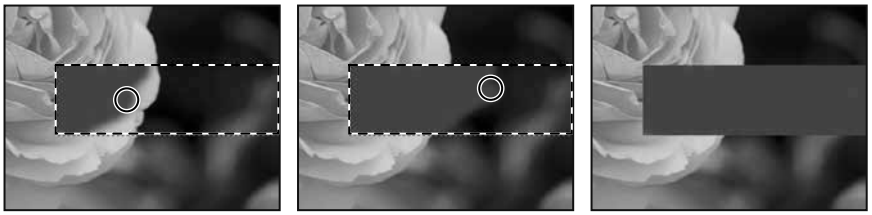
6 Izaberite prvu četkicu (Soft Round) i promenite njenu veličinu na **65** piksela.

7 Pritisnite levi taster miša bilo gde izvan selekcije da biste zatvorili ovaj panel.

8 Povlačite pokazivač unutar selekcije dok je celu ne obojite plavom bojom. Uopšte ne morate da se trudite da ostanete unutar njenih granica, zato što postupak bojenja menja samo ono što je selektovano.

9 Kada završite sa bojenjem, izaberite Select > Deselect, kako biste poništili izbor ove selekcije.

Nakon toga selekcija se gubi, ali plava površina ostaje na ekranu.

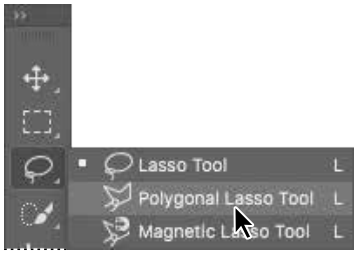
Izbor i korišćenje skrivenih alatki

U programu Photoshop postoji čitav niz alatki koje možete da koristite za uređivanje slika, ali ćete najverovatnije istovremeno koristiti samo nekoliko njih. U panelu Tools alatke su grupisane u nekoliko grupa, ali iz svake grupe možete da vidite samo po jednu alatku. Ostale alatke su skrivene iza nje. Kada u donjem desnom uglu dugmeta neke alatke ugledate mali trougao, to je znak da su iza nje skrivene druge alatke.

U sledećem postupku koristićete alatku Polygonal Lasso kojom ćete da uklonite trougaoni deo obojene trake, kako bi ona izgledala kao traka iz gornjeg dela slike.

1. Zadržite pokazivač miša iznad treće alatke od vrha panela Tools, nakon čega će se pojaviti njen naziv. U pitanju je alatka Lasso (), a navedena je i prečica do nje na tastaturi (L). Izaberite alatku Lasso.
2. Sada na jedan od sledećih načina izaberite alatku Polygonal Lasso () koja je skrivena iza alatke Lasso:

   - Prilikom izbora alatke Lasso zadržite pritisnut taster miša, kako biste otvorili listu alatki skrivenih iza nje i onda izaberite alatku Polygonal Lasso.
   - Držeći pritisnut taster Alt (Windows), odnosno Option (Mac OS) pritiskajte dugme alatke Lassodok, kružeći kroz alatke skrivene iza nje, ne izaberete alatku Polygonal Lasso.

   - Pritisnite istovremeno kombinaciju tastera Shift + L, kojom se sa alatke Lasso prelazi na Polygonal Lasso i zatim Magnetic Lasso.

   Alatka Lasso koristi se za pravljenje selekcija nepravilnog oblika, dok alatka Polygonal Lasso olakšava dobijanje poligonalnih selekcija. Detaljnije informacije o odgovarajućim alatkama, pravljenju selekcija i podešavanju njihovog sadržaja pronaći ćete u lekciji 3, „Rad sa selekcijama".
3. Postavite pokazivač iznad leve ivice plave trake koju ste upravo obojili. Pritiskom na levi taster miša iznad njenog levog gornjeg ugla započnite selekciju. Ovo bi trebalo da učinite odmah pored obojene površine.

4 Pomerite pokazivač dijagonalno udesno, otprilike pola santimetra, i pritisnite taster miša kada se nađete na polovini obojene trake. Ovim ste definisali prvu stranicu trougla. Nije neophodno da budete savršeno precizni.

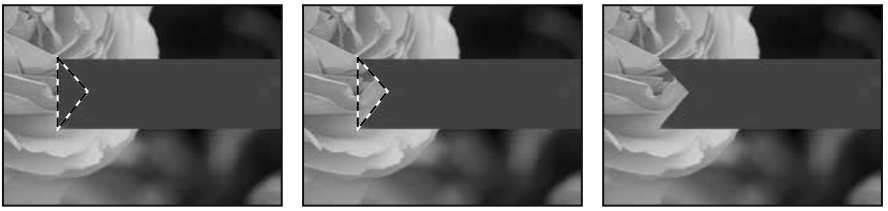
5 Sada postavite pokazivač odmah pored levog donjeg ugla trake i pritisnite taster miša, čime ćete definisati i drugu stranicu trougla.

6 Postavite pokazivač iznad tačke u kojoj ste započeli definisanje trougaone selekcije i ponovo pritisnite levi taster miša.

7 Pritiskom tastera Delete na tastaturi obrišite izabranu površinu obojene trake, kako biste dobili zarez u njoj.

8 Izaberite Select > Deselect, kako biste poništili izbor ove selekcije.

Traka je spremna i sada na ovu čestitku možemo da dodamo i ime slavljenika.

Podešavanje parametara alatki u odeljku sa opcijama

U postupku koji sledi koristićete odeljak sa opcijama da biste definisali karakteristike fonta kojim ćete, zatim, upisati ime na čestitku:

1 U panelu Tools izaberite alatku Horizontal Type (T).

Sada se dugmad i meniji odeljka sa opcijama odnose na alatku Type.

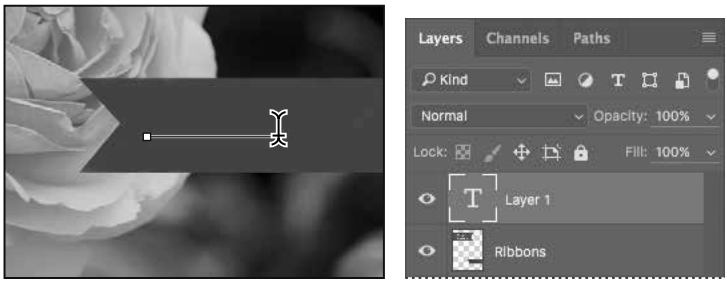
2 U odeljku sa opcijama iz prvog pomoćnog menija izaberite font koji vam se sviđa. (Mi smo koristili Minion Pro Italic, ali vi možete i bilo koji drugi font.)

3 Za veličinu fonta izaberite **32 pt**.

Navedenu veličinu fonta možete da izaberete tako što ćete u odgovarajuće polje za upisivanje teksta upisati ovu vrednost i zatim pritisnuti Enter ili Return, ili povlačenjem ikone ovog menija ulevo ili udesno. Isto tako, iz pomoćnog menija za izbor veličine fonta možete da izaberete neku od ponuđenih veličina.

4 Pritisnite taster miša bilo gde iznad leve strane obojene trake i zatim upišite **Elaine** ili neko drugo ime. U ovom trenutku ne morate da razmišljate o pravilnom pozicioniranju teksta; to ćemo ispraviti kasnije.

Kao što vidite, upisani tekst je iste boje kao i traka na kojoj stoji.To ćemo ispraviti u narednom postupku.

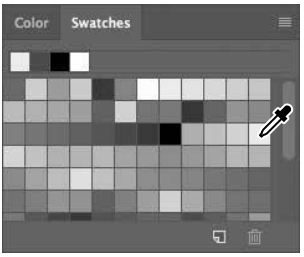
Savet: *Postavljanjem pokazivača miša iznad tekstualne oznake većine numeričkih parametara u odeljku sa opcijama, panelima ili okvirima za dijalog aktivira se klizač u obliku kažiprsta (engl. scrubbyslider). Njegovim povlačenjem udesno vrednosti se povećavaju, dok se povlačenjem ulevo smanjuju. Ukoliko prilikom povlačenja držite pritisnut taster Alt (Windows), odnosno Option (Mac OS), vrednosti se menjaju u manjim koracima, a ako to činite držeći pritisnut taster Shift, vrednosti se menjaju u većim koracima.*

Korišćenje panela i njihovih menija

Kao što vidite tekst je ispisan istom onom plavom bojom koja je izabrana kao boja prvog plana u panelu Tools i kojom smo obojili traku sa slike. Zato ćemo sada izabrati ovaj tekst i dodeliti mu drugu boju u panelu Swatches.

1. U panelu Tools proverite da li je izabrana alatka Horizontal Type (**T**).
2. Alatkom Horizontal Type povlačenjem izaberite ceo tekst.
3. Izaberite karticu Swatches kako biste ovaj panel, ukoliko nije vidljiv, doveli u prvi plan.
4. Izaberite uzorak neke svetlije boje. (Mi smo izabrali pastelno žutu.)

Napomena: *Kada pokazivač postavite iznad uzoraka boja, on privremeno dobija oblik pipete. Boje birate tako što vrh ove pipete postavite iznad uzorka i zatim pritisnete levi taster miša.*

Boja koju ste upravo izabrali pojavljuje se na tri mesta: kao boja prednjeg plana (Foreground Color) u panelu Tools, zatim kao uzorak bojeteksta u odeljku sa opcijama i kao boja samog teksta koji ste izabrali u prozoru slike.

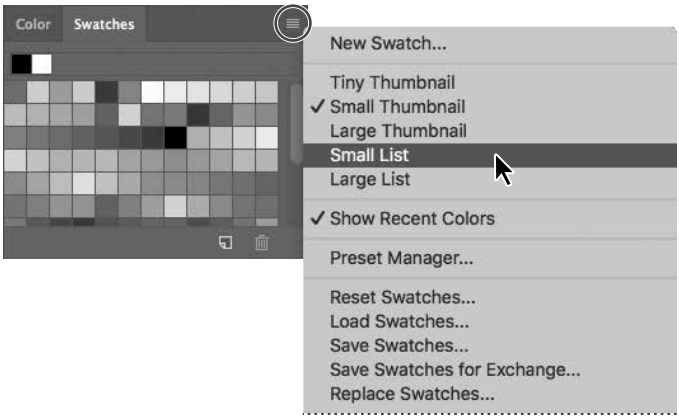
5. Pritiskom dugmeta u obliku kvačice (✓) potvrđujete promene i poništavate selekciju teksta, nakon čega načinjene izmene postaju vidljive.

Upravo ste videli koliko je jednostavno izabrati neku boju u Photoshopu, a to nije i jedini način da to učinite. Međutim, u ovom projektu ćemo koristiti konkretnu nijansu kako bi tekst izgledao isto kao i na drugoj traci. Ovu boju je lakše pronaći ukoliko izmenite prikaz panela Swatches.

6 Pritisnite dugme menija panela Swatches (≡) i zatim izaberite opciju Small List.

7 Izaberite alatku Type i ponovo izaberite tekst kao što ste to učinili u koracima 1 i 2.

8 Pomerajte naniže sadržaj panela Swatches sve dok ne pronađete uzorak Light Yellow Orange; izaberite ovaj uzorak.

9 Pritisnite dugme u obliku kvačice (✓), kako biste potvrdili promene i poništili selekciju teksta.

Kao što vidite, tekst je sada ispisan narandžastom bojom.

Poništavanje akcija u Photoshopu

Kada bi sve bilo idealno, nikada ne biste pravili greške. Na svom računaru nikada ne biste birali pogrešnu opciju. Uvek biste krajnje precizno predviđali krajnje rezultate svojih ideja i postupaka i nikada ne biste morali da se vraćate unazad na ono što ste već uradili.

U stvarnosti, Photoshop vam nudi mogućnost da se vratite unazad i poništite postupke kako biste mogli da isprobate i neke druge varijante. Možete slobodno da eksperimentišete, znajući pritom da u svakom trenutku možete da se vratite unazad i predomislite se.

Čak i početnici u radu na računaru veoma brzo nauče da koriste komandu Undo i shvate koliko je korisna. Ovde ćemo je koristiti najpre za povratak jedan korak unazad, a zatim i dalje. U postupku koji sledi vratićete se na svetlu boju koju ste prvobitno izabrali za ime na traci.

Napomena: *Komanda Undo nije raspoloživa ukoliko ste već sačuvali i zatvorili sliku. Međutim, dok god ne zatvorite sliku nakon načinjenih izmena, možete da koristite komandu Step Backward iz panela History (o tome ćemo govoriti u lekciji 9).*

1 Izaberite Edit > Undo Edit Type Layer, ili pritisnite tastere Ctrl+Z (Windows), odnosno Command+Z (Mac OS), kako biste poništili poslednju akciju.

Kao što vidite, ime sa trake ponovo je dobilo svoju prethodnu boju.

2 Izaberite Edit > Redo Edit Type Layer, ili pritisnite tastere Ctrl+Z (Windows), odnosno Command+Z (Mac OS), kako biste ponovo obojili slova u narandžastu boju.

Komanda Undo poništava poslednji korak

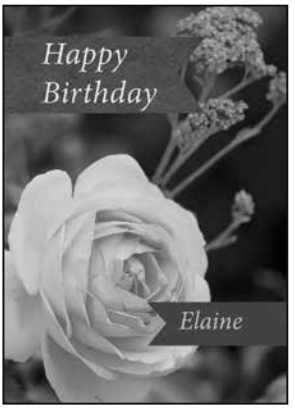

Komanda Redo vraća poništeni korak

Komandom Undo u Photoshopu se poništava samo poslednji korak. Ovo je učinjeno iz praktičnih razloga, da biste lakše prikazali stanje pre i posle primene poslednje komande. Zbog toga, kada ponovo pritisnete Ctrl+Z, odnosno Command+Z, Photoshop vraća korak koji ste prethodno poništili.

Ipak, za vraćanje većeg broja koraka unazad ili unapred možete da koristite komande Step Backward i Step Forward iz menija Edit.

3 Kada vratite željenu boju slova, postavite ih na sredinu trake korišćenjem alatke Move (✣).

Savet: *Prilikom povlačenja možda će se pojaviti ljubičaste pomoćne linije po imenu Smart Guides. One vam pomažu da poravnate ivice onoga što pomerate sa drugim ivicama i vođicama. Ukoliko vam smetaju, možete ih isključiti poništavanjem komande View > Show > Smart Guides, ili tako što ćete, prilikom povlačenja sadržaja, držati pritisnut taster Control.*

4 Sačuvajte ovu datoteku. Ovim je rođendanska čestitka završena.

Nešto više o panelima i njihovom rasporedu

Paneli programa Photoshop su moćni i raznoliki. Retke su situacije u kojima će vam istovremeno biti potrebni svipaneli. Upravo zato oni se nalaze u grupama panela, dok neki od njih, prema podrazumevanim parametrima, ostaju zatvoreni.

Kompletnu listu svih panela možete da vidite u meniju Window u kome pored naziva trenutno otvorenih i aktivnih panela stoji znak za potvrdu. Izborom naziva panela u meniju Window možete da otvorite zatvoreni panel ili da zatvorite onaj koji je bio otvoren.

Pritiskom na taster Tab možete istovremeno da sakrijete sve panele – uključujući i panel sa opcijama za alatke i panel Tools. Kada ponovo pritisnete taster Tab, svi oni će se ponovo otvoriti.

Napomena: *Kada su paneli sakriveni, na ivici dokumenta vidi se jedna tanka poluprovidna traka. Ako pokazivač miša zadržite iznad trake, ukazaće se paneli koji su sakriveni duž te ivice.*

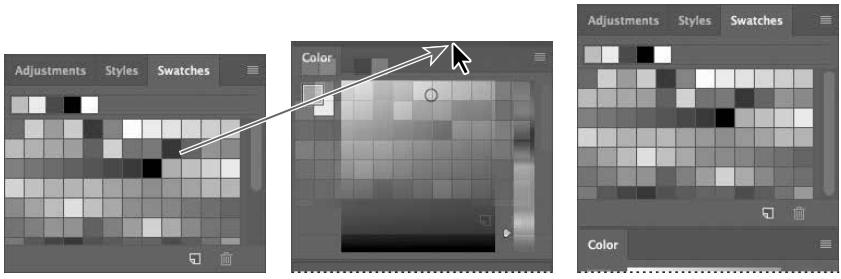
Prostor za panele ste već koristili kada ste, u prethodnim postupcima, upotrebili panele Layers i Swatches. Panele možete da povlačite u prostor za panele ili iz njega. Ovo je posebno korisno u radu sa glomaznim panelima ili onima koje koristite samo povremeno ali želite da vam budu pri ruci.

Evo šta još možete da učinite u pogledu preraspoređivanja panela:

- Da biste premestili celu grupu sa panelima, povucite naslovnu liniju na drugo mesto.
- Da biste jedan panel premestili u neku drugu grupu, povucite njegovu karticu u tu grupu tako da se u toj grupi pojavi njegova plava kontura i zatim pustite taster miša.

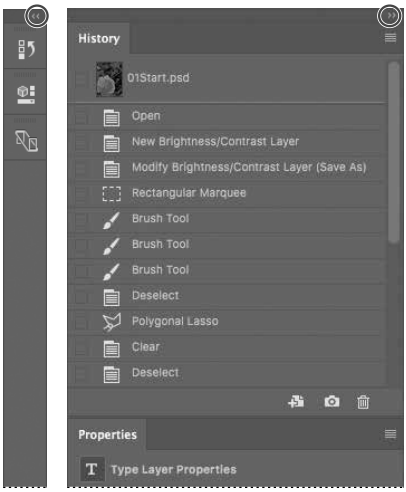
- Da biste panel ili grupu panela usidrili, povucite naslovnu liniju ili karticu panela do gornjeg dela prostora za panele.

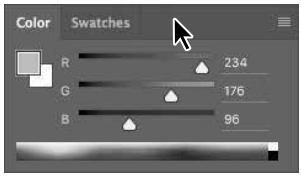
- Da biste oslobodili panel ili grupu panela kako bi postale nezavisne, vucite njihovu naslovnu liniju ili karticu panela izvan prostora za panele.

Proširivanje i sažimanje panela

Da biste prostor ekrana iskoristili na najefikasniji način, možete da menjate veličinu panela i otkrijete manje ili više njegovih opcija. Ovo možete da učinite ili povlačenjem ili pritiskom na dugme koje služi za prelazak iz jedne unapred definisane veličine na drugu.

- Da biste otvorene panele sveli na ikone, pritisnite dugme sa dvostrukom strelicom koje se nalazi na naslovnoj traci prostora za panele. Za ponovno proširivanje panela pritisnite dugme sa ikonom panela ili dugme sa dvostrukom strelicom.
- Visina panela menja se povlačenjem njegove donje ivice.
- Da biste promenili širinu prostora za panele, postavite pokazivač iznad njegove leve ivice i, kada se pojavi dvostruka strelica, povucite ulevo ako želite da ga proširite ili udesno ako želite da ga suzite.
- Ako želite da promenite veličinu slobodnog panela, postavite pokazivač iznad njegove desne, leve ili donje ivice i, kada dobije oblik dvostruke strelice, povucite ivicu na željenu stranu. Isti rezultat možete da postignete i povlačenjem desnog donjeg ugla panela.
- Da biste grupu panela sveli samo na naslovnu liniju i kartice, dvostrukim pritiskom na taster miša izaberite karticu panela ili njegovu naslovnu liniju. Kada to učinite ponovo, grupa panela će se vratiti u prošireni prikaz. Meni panela možete da otvorite čak i kada je panel sužen.

Napomena: *Neki paneli – na primer, Character i Paragraph – mogu da se svedu na ikone, ali im ne možete menjati veličinu.*

Skrećemo vam pažnju na to da kartice za različite panela u grupi panela, kao i dugme za meni panela ostaju vidljivi i nakon sužavanja panela.

Posebne napomene o panelu Tools i panelu sa opcijama za alatke

Panel Tools i odeljak sa opcijama za alatke imaju neke zajedničke osobine sa svim drugim panelima:

- Panel Tools povlačenjem možete da premestite na drugo mesto. Panel sa opcijama za alatke možete da premestite na drugo mesto povlačenjem linije za hvatanje koja se nalazi u levom uglu ovog panela.

- Panel Tools i panel sa opcijama za alatke možete da sakrijete.

Međutim, postoje i neka svojstva panela koja nisu dostupna ili se ne odnose na panel Tools ili panel sa opcijama za alatke.

- Panel Tools ili odeljak sa opcijama za alatke ne možete da grupišete sa drugim panelima.
- Veličinu panela Tools ili odeljka sa opcijama za alatke ne možete da menjate.
- Panel Tools ne možete da pričvrstite u prostoru za panele.
- Panel Tools i panel sa opcijama za alatke nemaju menije panela.

Savet: *Kada budete želeli da vratite podrazumevano radno okruženje Essentials, izaberite ikonu radnog okruženja koja se nalazi u desnom gornjem uglu prozora aplikacije i zatim izaberite komandu Reset Essentials.*

Pronalaženje izvora za korišćenje programa Photoshop

Resursi koje smo naveli u nastavku teksta mogu vam pomoći u vašim projektima, pružiti odgovore na sva vaša pitanja ili otkloniti nedoumice koje biste mogli imati radeći u ovom programu:

- Na stranici **Adobe Photoshop Learn &Support**: https://helpx.adobe.com/support/photoshop.html možete da izaberete segmente Begginer's Guide, User Guide ili Tutorial. U delu User Guide možete da potražite određenu alatku ili komandu i preuzmete PDF datoteku Adobe Photoshop CC Help koju je moguće pretraživati. Ovu hipervezu možete da otvorite direktno iz Photoshopa tako što ćete izabrati Help > Photoshop Online Help. U delu Troubleshooting & help su hiperveze do segmenata sa odgovorima na postavljena pitanja, rešenjima za česte probleme, foruma korisnika programa Photoshop, i dela sa kontaktnim informacijama.
- Na stranici **Adobe Support**: https://helpx.adobe.com/support.html možete potražiti opštu pomoć u vezi sa svim Adobeovim proizvodima, vašim Creative Cloud nalogom, ključnim tehnikama, procesom rada na više različitih Adobeovih programa istovremeno, ažuriranjima i novim funkcijama.
- Na **forumima** korisnika Adobeovih proizvoda https://forums.adobe.com/ možete da se uključite u diskusije korisnika, postavite pitanja i pročitate odgovore u vezi sa programom Photoshop, kao i svim drugim proizvodima kompanije Adobe.
- **Početni ekran**: U dnu početnog ekrana nalaze se hiperveze do istaknutih uputstava za učenje. Ako izaberete komandu Show All, videćete i druge hiperveze do sličnih uputstava za učenje, ili do informacija o novim funkcijama, korisnim tehnikama i ostalim Adobeovim proizvodima koji mogu da se koriste uporedo sa Photoshopom.

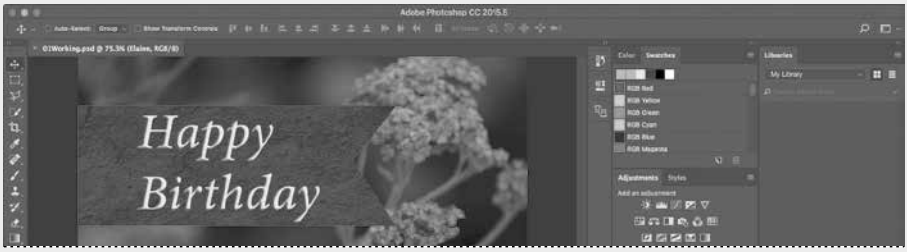
Promena podešavanja korisničkog interfejsa

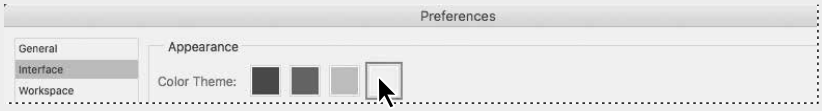
Prema podrazumevanim podešavanjima, paneli, okviri za dijalog kao i pozadina u programu Photoshop CC imaju tamnu boju. U okviru za dijalog Photoshop Preferences imate mogućnost da posvetlite interfejs kao i da izvršite neke druge izmene.

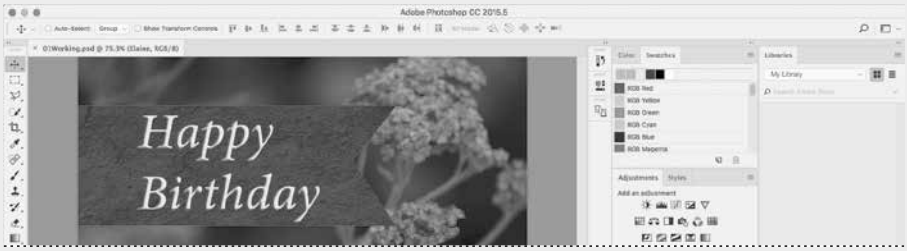
Da biste uneli izmene, uradite sledeće:

1. Izaberite Edit > Preferences > Interface (Windows) ili Photoshop CC > Preferences > Interface (Mac OS).
2. Izaberite novu tematsku boju, ili izvršite neke druge izmene po vašem izboru.

   Kada izaberete drugu temu, promene su odmah vidljive. Takođe, u ovom okviru za dijalog, možete da izaberete specifične boje za različite režime ekrana ili da promenite neke druge parametre interfejsa.

3. Kada budete zadovoljni načinjenim izmenama, pritisnite OK.

Pitanja za obnavljanje gradiva

1. Opišite dve vrste slika koje je moguće otvoriti u programu Photoshop.
2. Na koji način se u programu Photoshop biraju alatke?
3. Opišite dva načina za promenu prikaza slike.
4. Na koja dva načina mogu da se dobiju dodatne informacije o programu Photoshop?

Odgovori

1. Možete da otvorite fotografiju iz digitalnog fotoaparata. Isto tako, možete da otvorite i skeniranu fotografiju ili ilustraciju, slajd i negativ. U programu možete da otvorite i komercijalne sadržaje preuzete sa interneta – na primer, sa lokacije Adobe Stock, kao i ilustracije dobijene u nekom programu za crtanje kao što je, recimo, Adobe Illustrator.
2. Alatke se biraju mišem iz panela Tools, ili tako što se na tastaturi pritisne taster koji predstavlja prečicu do odgovarajuće alatke. Izabrana alatka ostaje aktivna sve dok ne izaberete neku drugu. Da biste izabrali sakrivenu alatku, treba da pritisnete prečicu sa tastature koja služi za prelazak iz jedne alatke u drugu, ili da prilikom izbora trenutno vidljive alatke date grupe, zadržite pritisnut taster miša kako bi se otvorio pomoćni meni sa sakrivenim alatkama.
3. Komandama iz menija Zoom možete da uveličate sliku, umanjite je ili je prikažete celu na ekranu, odnosno možete da koristite alatke za zumiranje i mišem izaberete ili prevučete preko slike kako biste uveličali ili smanjili njen prikaz. Isto tako, za uveličavanje i smanjivanje prikaza slike možete da koristite i prečice sa tastature ili panel Navigator.
4. Ako izaberete Help > Photoshop Help moći ćete da pretražite sav pomoćni materijal sa lokacije Adobe.com, kao što su uputstva za učenje ili tehnike radnog procesa. Ako želite da naučite nešto konkretno o alatkama i komandama programa Photoshop, izaberite Help > Photoshop Support Center. Izborom hiperveza u dnu početnog ekrana možete da vidite izabrana uputstva za učenje, tehnike rada na više različitih Adobeovih programa istovremeno, kao i informacije o ažuriranjima i novim funkcijama.